

Sjúrður Skaale

Danskt snýr seg ikki um danskt

Vit skulu ikki geva donskum innihaldið føroyskt spjaldur - men næstan alt tað, sum lisið verður á donskum í donskum, kann lesast á føroyskum í føroyskum

Mong - m.a. eg sjálvur - minnst við gleði aftur á lærugreinina danskt í mið-námsskúlanum. Danskt snýr seg um bókmentir, greiningar av ymskum mentanarligum rákum, og viðgerð av ymskum aktuella fyrirbrigdum.

Undirvísingartilfarið er fjølbroytt og spennandi, og júst hetta fak hevur eisini havt nógvar góðar lærarar.

Nú hava hesir lærarar skrivað eitt opið bræv til okkum sum sita í løgtingsins mentanarnevnd, har teir spyrja, hvat skal verða av tí, sum danskt hevur fevnt

um, nú tað er greitt, at henda lærugrein ikki longur nýtist at vera obligatorisk.

Spurningurin er avgjørt viðkomandi, og tað er gott, at tey, sum varða av donskum, beinanvegin vísa á, at her er ein avbjóðing. Tí onkustaðni skal tað hýsast, sum hevur verið í donskum - og tað er ikki vist at føroyskt, frá degi til dags, klárar at hýsa øllum.

Danskt ikki fortreyt fyri donskum

Landsstýriskvinnan hevur í hesari gongdini samskipt við mentanarnevnd løgtingsins, og sjálvur havi eg alla tíðina mælt til og tikið undir við teirri loysn, sum nú er skotin upp.

Sum landsstýriskvinnan hevur víst á í svarið til lærararnar, so er eingin endalig

avgerð tikin um, hvørja støðu danskt skal hava í framtíðini. Tað einasta, sum er hent, er, at danskir myndugleikar hava slept kravinum um, at føroyskir næmingar skulu hava havt danskt, um teir skulu hava smidliga atgongd til danskar lærustovnar. (Hvørji krøv teir einstøku skúlarnir sjálvir seta, er ein annar spurningur).

Velja vit sjálv at danskt skal vera obligatoriskt, so kunnu vit tað.

Men tað haldi eg ikki, at vit skulu. Fyri tað fyrsta er tað púra órímligt at krevja, at t.d. HTX og Fiskivinnuskúlin skulu hava danskt.

Fyri tað næsta er tað púra skeivt (sum dansktlærarnir tykjast halda), at fakið danskt er ein fortreyt fyri, at næmingarnir læra málið danskt.

Sannleikin er, at um so

næmingar á føroyskum studentaskúlum ikki høvdu havt ein tann einasta tíma í donskum, so høvdu teir dugað perfekt danskt, tá teir finga sítt prógv. Hetta er júst høvuðsorsøkin til, at danskir myndugleikar hava slept sínum kravi. Teir hava sæð, hvussu nógv danskt mál verður nýtt í undirvísingini her, og ásannað, at lærugreinin danskt als ikki er ein fortreyt fyri, at føroyingar læra málið danskt.

Her kunnu vit - sum Jonhard Mikkelsen vísir á - als ikki samanbera Føroyar og Ísland.

Dansktlærarnir hava rætt í, at kunnleikin til danskt á mangan hátt er ein fyrimunur hjá føroyingum - men at teir halda, at hesin kunnleiki er treytaður av

undirvísingini í donskum, tykist eitt sindur løgið.

Avbjóðingin

Tað er rætt, sum dansktlærarnir siga, at allir næmingar eisini í framtíðini mugu læra nógv av tí, sum teir í dag læra í donskum.

Her er eftir mínum tykki okkara stóra - sera stóra! - avbjóðing, at gera føroyskt til tað mentanarfak, sum danskt er í dag. Tað skal sanniliga vera pláss fyri donskum - men málið má vera, at føroyskt sum frá líður verður tað mentanarliga høvuðsfakið.

Næstan alt tað, sum lisið verður á donskum í donskum, kann eins væl lesast á føroyskum í føroyskum. Í veruleikanum er heldur einki til hindurs fyri, at danskir (og norskir og svenskir) tekstir

verða lisnir í føroyskum, har vit ikki hava teir týddar. Tí tað er altso ikki bara málið, sum tað snýr seg um. - Eg havi t.d. hoyrt um lærarar, sum lesa nakrar føroyskar tekstir í donskum. Og hví ikki tað?

Hinvegin: At hava fakið føroyskt við ov nógvum donskum teksti - at geva donskum innihaldið føroyskt spjaldur - fer at bera brá av tjóðskaparligum stakkala-stásið. Takið er sjálvandi at fáa so nógv føroyskt tilfar sum gjørligt.

Vit eru sloppin undan einum órímligum kravi úr Danmark. Latið okkum nú í góðum dialogi seta okkum nýggj mál, og skipa føroyskt og danskt eftir okkara egna tørvi - júst sum dansktlærarnir sjálvir mæla til.

ANDLÁT

Okkara elskaði pápi, verfaðir, abbi, langabbi og bróðir

Hans Debes Feilberg
Hoyvík

vanliga nevndur Debus
ættaður úr Fuglafirði

andaðist á Ríkissjúkrahúsinum
fríggjadagin, 69 ára gamal.

Jarðarferðin verður úr
Hoyvíkar kirkju týsdagin kl 14.

Maria, Jóhanna og Hákun

ANDLÁT

Kunngjørt verður fyri ætt og vinum, at kæri pápi mín, verfaðir, abbi og langabbi okkara

Edvin Danielsen
andaðist á Klaksvíkar Sjúkrahúsi
leygardagin 16. apríl 2011.

Kistan fer úr kapellinum heim í Betesda
týskvöldið klokkan 18.00. Jarðarferðin verður
mikudagin klokkan 14.00.

**Lis, Birgir, Elsebeth, Edna, Virgar,
Eyðbritt, Karolina og Lena**

Tey, ið ynskja at minnst Edvin, kunnu lata eina
peningagávu til Akurin, kontur í peningastovnunum.

TØKK

Hjartaliga takka vit fyri sýnda samkenslu
og hjálpsemi, tá elskaði maður,
pápi og bróðir okkara

Carl Veyhe
andaðist og varð jarðaður.

Tøkk til Jónsvein Bech, prest, fyri góð
og troystarrík orð. Tøkk til kirkjutænarar,
berarar og gravarar.

Takk til tykkum øll, sum á ymiskan hátt
hjálpstu til við jarðarferðini og ervinum.
Takk til starvsfólkinu

á Suðuroyar Sjúkrahúsi. Takk fyri blómur,
kransar og peningagávur til Porkeris Kirkju.

Tøkk til tykkum øll, sum fylgdu honum til
hansara seinasta hvíldarstað.

Børja og Birgir